

Tab. 1. Dávkovanie vybraných liekov

	Indikácia	Vek/hmotnosť dieťaťa	Spôsob podania	Odporúčané dávkovanie
Morfín (11)	analgézia	novorodenci a deti do 6 mesiacov	intravenózne	bolus u neventilovaných 25 µg/kg
				bolus u ventilovaných 50 µg/kg
				kontinuálna aplikácia u neventilovaných 5 – 7 µg/kg/h
				kontinuálna aplikácia u ventilovaných 10 – 15 µg/kg/h
		6 – 12 mesiacov	subkutánne/intramuskulárne	0,2 mg/kg
1 – 6 rokov	subkutánne/intramuskulárne	2 – 4 mg		
6 – 15 rokov	subkutánne/intramuskulárne	4 – 10 mg		
Fentanyl (18)	analgézia	2 – 11 rokov	intravenózne/intramuskulárne injekcie	u neventilovaných na začiatok 1 – 3 µg/kg, doplnková dávka 1 – 1,25 µg/kg
		12 – 17 rokov	intravenózne/intramuskulárne injekcie	u ventilovaných počiatočná dávka 1 – 3 µg/kg a doplnková dávka 1 – 1,25 µg/kg
Tramadol (29)	analgézia	1 – 12 rokov	intravenózne	jednotlivá dávka 1 – 2 mg/kg, celková denná dávka nesmie prekročiť 8 mg/kg alebo 400 mg liečivej látky
		12 – 17 rokov	intravenózne	každých 4 – 6 hodín v závislosti od intenzity bolesti 50 – 100 mg, celková denná dávka nesmie prekročiť 400 mg
Piritramid (30)	analgézia		intramuskulárne	0,05 – 0,2 mg/kg telesnej hmotnosti
			intravenózne (pri požiadavke obzvlášť na rýchly nástup)	jednotlivá dávka 0,05 až 0,1 mg/kg telesnej hmotnosti
Nalbufín (31)	analgézia	> 1,5 roku	intravenózne/intramuskulárne/ subkutánne	0,1 – 0,2 mg/kg
Paracetamol (acetaminofén) (47, 48)	analgézia	> 33 kg až ≤ 50 kg	intravenózne	15 mg/kg, max. denná dávka 60 mg/kg nepresahujúca 3 g
		> 50 kg s ďalšími rizikovými faktormi hepatotoxicity	intravenózne	1 g, max. denná dávka 3 g
		> 50 kg bez ďalších rizikových faktorov hepatotoxicity	intravenózne	1 g, max. denná dávka 4 g
		6 – 8 rokov, 20 – 24 kg	perorálne	jednotlivá denná dávka 250 mg, max. denná dávka 1,25 g
		9 – 10 rokov, 25 – 32 kg		jednotlivá denná dávka 250 mg, max. denná dávka 1,5 g
		10 – 12 rokov, 33 – 39 kg		jednotlivá denná dávka 500 mg, max. denná dávka 2 g
		12 – 15 rokov, 40 – 49 kg		jednotlivá denná dávka 500 mg, max. denná dávka 2,5 g
		> 15 rokov, 50 – 60 kg		jednotlivá denná dávka 500 mg, max. denná dávka 3 g
> 60 kg	jednotlivá denná dávka 500 – 1 000 mg, max. denná dávka 3 g			
Midazolam (49)	sedácia pri zachovanom vedomí	6 mesiacov – 5 rokov	intravenózne	počiatočná dávka 0,05 – 0,1 mg/kg, celková dávka < 6 mg
		6 – 12 rokov	intravenózne	počiatočná dávka 0,025 – 0,05 mg/kg, celková dávka < 10 mg
		> 6 mesiacov	rektálne	0,3 – 0,5 mg/kg
		1 – 15 rokov	intramuskulárne	0,05 – 0,15 mg/kg
	premedikácia pred anestéziou	> 6 mesiacov	rektálne	0,3 – 0,5 mg/kg
		1 – 15 rokov	intramuskulárne	0,08 – 0,2 mg/kg
	sedácia na jednotkách intenzívnej starostlivosti	< 32 týždňov	intravenózne	0,03 mg/kg/h
32 týždňov – 6 mesiacov		intravenózne	0,06 mg/kg/h	
> 6 mesiacov		intravenózne	počiatočná dávka 0,05 – 0,2 mg/kg, udržiavacia dávka 0,06 – 0,12 mg/kg/h	

ktoré takisto dokázali signifikantné zníženie závažnosti bolesti u pacientov pri využití VR (51, 52, 53).

Aromaterapia

Aplikácia aromaterapie je nenáročná a možné ju praktizovať viacerými spôsobmi, napr. vmasírovaním do kože alebo inhaláciou. Často sa využíva levanduľový či harmančekový olej alebo olej z damažskej ruže. Tejto téme sa zároveň venuje aj systematická analýza a metaanalýza, ktorá zahŕňa dokopy šesť štúdií (586 popálených pacientov). Skúmal

sa vplyv na intenzitu bolesti a na úroveň úzkosti pri využití oleja z damažskej ruže a oleja z levandule. Štúdia potvrdila význam použitej aromaterapie v signifikantnom znížení úrovne bolesti a úzkosti počas preväzu rán (54).

Hudobná terapia

Hudba môže predstavovať účinný nemedikamentózný spôsob zmiernenia bolesti, úzkosti a stresu pravdepodobne prostredníctvom modulácie bolestivých reakcií v prednej cingularnej kôre (55, 56). Štúdia Hsu et al. zdôraznila účinnosť hudobnej intervencie

pri znižovaní úzkosti u popálených pacientov počas výmeny obväzov (57). Aj keď niektoré štúdie, ako napr. práca van der Heijden, nenačádzajú významný účinok hudobnej terapie na zmiernenie úzkosti a bolesti u mladších detí, naznačujú, že staršie deti by mohli na túto intervenciu reagovať lepšie (58).

Odvedenie pozornosti

Okrem nefarmakologických metód na ovplyvnenie bolesti sa používajú aj vizuálne a zvukové metódy na odpútanie pozornosti pacienta. Štúdia porovnávala vizuálne pod-